

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра Педіатрії № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з
науково-педагогічної роботи
доцент Ірина СОЛОНИНКО

Ірина Солонинко
29 08

2023 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДІАТРІЯ»**

ВБ 3.2

Індивідуальний профільний курс «Хірургія з дитячою хірургією»

ВБ 3.2.2. Педіатрія, дитячі інфекції, фтизіатрія, клінічна імунологія

Педіатрія – 3.2.2.1

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри педіатрії № 2
Протокол № 12
від "21" квітня 2023 р.
Завідувач кафедри
професор Леся БЕШ

Леся Беш

Затверджено профільною методичною
комісією з педіатричних дисциплін
Протокол №2
від "27" квітня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
професор Леся БЕШ

Леся Беш

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Беш Л.В., завідувач кафедри педіатрії №2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

Дедишин Л.П. доцент кафедри педіатрії № 2, Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, к.м.н.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Личковська О.Л., завідувач кафедри пропедевтики педіатрії та медичної генетики Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

Громнацька Н.М., професор кафедри сімейної медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

ВСТУП

Програма з дисципліни „Педіатрія”

Програма складена відповідно до Освітньо-професійної програми «Педіатрія» другого магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

При вивченні дисципліни «Педіатрія» студенти закріплюють знання, отримані під час занять на кафедрі пропедевтики педіатрії, кафедрах педіатрії на 4-5 курсах, удосконалюють вміння та навички в обстеженні пацієнтів дитячого віку, встановленні клінічних діагнозів, супутніх захворювань, проведенні диференційної діагностики, оцінці отриманих результатів обстеження та призначенні необхідних до обстежень, призначенні комплексного лікування з дозами препаратів, надання екстреної медичної допомоги не лише типового перебігу, а й складаних клінічних випадків. Студенти випускного курсу вирішують складні (не типові) ситуаційні задачі, відпрацьовують практичні навичок на муляжах та біля ліжка хворої дитини, ведуть медичну документацію.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин з них			Рік навчання	Види контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекц.	Практ.			
Педіатрія Змістових розділів 5	8 кредитів / 240 год.	0	126	114	6	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

Диференціальна діагностика захворювань бронхолегеневої, серцево-судинної, травної, сечовидільної систем, ревматологічних захворювань у дітей різних вікових груп. Надання невідкладної допомоги при важких ускладненнях, реанімація новонароджених дітей. Профілактика та лікування захворювань, враховуючи основний, супутній діагнози та ускладнення, вікові особливості медикаментозної терапії.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану вивчення дисципліни «педіатрія» передбачено з 4 по 6 курси (VII–XII семестри), коли студентом набуті знання основних базових дисциплін:

1. Медична біологія
2. Біологічна фізика
3. Нормальна анатомія та фізіологія людини
4. Патологічна анатомія та фізіологія
5. Пропедевтика педіатрії
6. Медична генетика
7. Фармакологія
8. Мікробіологія
9. Клінічна імунологія та алергологія
10. Радіологія, рентгенологія
11. Отоларингологія
12. Епідеміологія
13. Вірусологія

З цими дисциплінами інтегрується програма навчальної дисципліни «педіатрія». Як продовження пропедевтики педіатрії наша дисципліна паралельно з іншими клінічними дисциплінами передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування у майбутніх лікарів вмінь застосувати отримані знання у подальшій професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «педіатрія» є формування здатності використовувати знання, вміння, навички та розуміння для вирішення типових та складних задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я дітей, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни «педіатрія» є те, що студент повинен знати та вміти при вивченні дисципліни.

В результаті вивчення дисципліни «педіатрія» студент **повинен знати:**

- етіологічні фактори найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;

- патогенетичні ланки найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- класифікацію найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- основні клінічні симптоми найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- принципи лікування найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.

В результаті вивчення дисципліни «педіатрія» студент повинен вміти:

- збирати анамнез;
- провести огляд хворої дитини;
- перебігу;
- призначити лікування.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти)

За вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей*:

Інтегральна компетентність:

Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій. Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності:

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
ЗК4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК6	Здатність приймати обґрунтоване рішення.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК9	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
ЗК10	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
ЗК13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Фахові (предметні) компетентності:

ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозів.
ФК4	Здатність до визначення необхідного режиму навчання та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування здорових дітей та при лікуванні захворювань
ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК10	Навички виконання медичних маніпуляцій

ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ФК13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
ФК14	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
ФК21	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
ФК24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
ФК25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій.					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1)	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти оволодівати сучасними знаннями	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК2)	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
3.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК3)	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах

4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК4)	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК5)	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції
6.	Здатність приймати обґрунтоване рішення (ЗК6)	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
7.	Здатність працювати в команді (ЗК7)	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
8.	Здатність до міжособистісної взаємодії (ЗК8)	Знати закони та способи міжособистісної взаємодії	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії комунікації	Використовувати навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
9.	Здатність спілкуватись іноземною мовою (ЗК9)	Мати базові знання іноземної мови	Вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань з використанням іноземної мови
10.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК10)	Мати глибокі знання в галузі інформаційних та комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь

11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК11)	Знати джерела потрібної інформації	Вміти визначити джерело та місце знаходження потрібної інформації. Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків
12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (ЗК12)	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем (ЗК13)	Знати та усвідомлювати питання рівних можливостей та гендерних проблем	Вміти оцінити права та обов'язки, щодо рівних можливостей та гендерних проблем	Встановлювати міжособистісну взаємодію, що базується на рівних можливостях та виключає гендерні проблеми	Відповідати за встановлення рівних можливостей та усунення гендерних проблем
14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянсько-го (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК14)	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку	Знати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку	Вміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань	Дотримуватись моральних, культурних, наукових цінностей і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу	Нести відповідальність за дотримання моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про

знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК15)	суспільства, техніки і технологій, знати про різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та вміння вести здоровий спосіб життя	і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, дотримуватись різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та здорового способу життя	природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій
--	---	--	--	---

Фахові компетентності

1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК1)	Мати спеціалізовані знання про дитину, її органи та системи, анатомо-фізіологічні особливості дітей різного віку, методики та стандартні схеми опитування, фізикального обстеження дітей різного віку. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміти провести бесіду з дитиною та/чи її батьками (опікунами), на підставі існуючих алгоритмів та стандартів. Використовувати принципи комунікації з батьками дітей з невиліковними хворобами. Використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти оцінити психомоторний та фізичний розвиток дитини, якість догляду, вигодовування немовлят та харчування дітей. Вміти провести комплексну оцінку стану здоров'я дитини	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом та/чи його батьками (опікунами). Вносити інформацію про стан здоров'я дитини до відповідної медичної документації.	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану здоров'я дитини, психомоторного і фізичного розвитку дитини та за прийняття відповідних заходів
2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики проведення	Вміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження, шляхом застосування	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо необхідного	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних та

	досліджень та оцінки їх результатів (ФК2)	лабораторних та інструментальних досліджень	стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого	переліку лабораторних та інструментальних досліджень та їх результатів	інструментальних досліджень
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання (ФК3)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми діагностики захворювань; виділення провідних симптомів або синдромів; попередніх та клінічних діагнозів	Вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти поставити попередній та клінічний діагноз;	На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту амбулаторного/стаціонарного хворого тощо)	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозу
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці, навчання та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань (ФК4)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми та стандартні схеми визначення режиму навчання, праці та відпочинку здорових дітей та при лікуванні, на підставі попереднього та клінічного діагнозу	Вміти визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку здорових дітей та на підставі попереднього та клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення при лікуванні захворювання	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів) і фахівців висновки щодо необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових дітей та при лікуванні захворювання	Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму навчання, праці та відпочинку здоровим дітям та при лікуванні захворювання
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих (ФК5)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми та стандартні схеми призначення харчування здоровим дітям і при лікуванні захворювань	Вміти визначати характер харчування здорових дітей та на підставі попереднього та клінічного діагнозів, характер харчування при лікуванні захворювань	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо харчування здорових дітей та при лікуванні захворювань	Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування здоровим дітям та при лікуванні захворювання
6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схеми лікування захворювань	Вміти визначати принципи та характер лікування захворювання	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців власні висновки щодо принципів та характеру лікування	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання

	підліткового віку (ФК6)				
7.	Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків. (ФК7)	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики обстеження дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) у невідкладній ситуації	Вміти, використовуючи стандартні методики обстеження, оцінити стан дитини та визначити головний клінічний синдром (або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого)	Дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану дитини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від її стану	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів
8.	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги [ЕМД] дитині (ФК8)	Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання ЕМД Знати законодавчу базу щодо надання ЕМД, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу»	Вміти провести організаційні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини, надавати ЕМД при невідкладному стані людини	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.
9.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій (ФК10)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми виконання медичних маніпуляцій	Вміти виконувати медичні маніпуляції	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій
10.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (ФК11)	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики обстеження дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні методики, оцінити стан дитини та визначити головний клінічний синдром (або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого)	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану дитини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану дитини; заповнити відповідні медичні	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів

				документи	
11.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів (ФК13)	Знати систему санітарно-гігієнічних заходів серед закріпленого контингенту населення	Мати навички аналізу стану здоров'я дитячого населення за результатами диспансеризації та розробки медичних та профілактичних заходів	На підставі результатів аналізу стану здоров'я дітей, стану навколишнього середовища знати принципи подання аналітичної інформації до місцевих органів управління та охорони здоров'я; щодо проведення заходів ліквідації шкідливого впливу на здоров'я дітей	Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення заходів з оцінки стану здоров'я дітей, оздоровлення та покращення здоров'я певних контингентів
12.	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб (ФК 14)	Знати систему профілактичних заходів серед закріпленого контингенту населення.	Мати навички аналізу стану здоров'я груп населення та розробки медичних та профілактичних заходів.	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання щодо необхідності проведення профілактичних та протиепідемічних заходів до фахівців і нефахівців	Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення профілактичних та протиепідемічних заходів
13.	Здатність до ведення медичної документації в тому числі електронних форм (ФК16)	Знати систему офіційного документообігу в роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу
14.	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ФК 21)	Критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових та незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етнічної відповідальності	Використовувати іноземні мови у професійній діяльності	Нести відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів
15.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами (ФК24)	Знати основні етичні та деонтологічні принципи, що необхідні у професійній	Вміти застосовувати основні етичні міркування (мотиви) під час виконання професій-	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	Нести відповідальність за дотримання вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності

		діяльності	них обов'язків		
16.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, (ФК25)	Знати основні принципи академічної та професійної доброчесності		Дотримуватись принципів академічної та професійної доброчесності	Нести відповідальність за дотримання принципів академічної та професійної доброчесності

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про органи та системи дитини, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики.

ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану дитини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 9. Визначити характер та принципи лікування хворих із захворюваннями, враховуючи вік пацієнта на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 10. Визначити необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 12. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН 14. Визначити тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі

виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

ПНР 29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

Результати навчання для дисципліни:

У результаті вивчення дисципліни «Педіатрія» на 6 курсі студент повинен:

I. Знати:

1. Етіологію та патогенез найбільш поширених соматичних захворювань у дітей.
2. Сучасну класифікацію найбільш поширених соматичних захворювань у дітей.
3. Типову клінічну картину і перебіг найбільш поширених соматичних захворювань у дітей.
4. Принципи обстеження дітей із найбільш поширеною соматичною патологією.
5. Принципи лікування, реабілітації і профілактики соматичних захворювань у дітей.
6. Принципи харчування дітей із соматичною патологією.
7. Знати алгоритм проведення первинної реанімації новонародженого.

II. Вміти:

1. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи стандартні схеми:

- збирати дані про скарги дитини, анамнез хвороби, анамнез життя;
  - оцінювати загальний стан дитини та її зовнішній вигляд;
  - проводити оцінку нервово-психічного та фізичного розвитку дитини.
3. Робити висновок про стан фізіологічних функцій організму дитини, його систем та органів.
4. Демонструвати володіння навичками клінічного та параклінічного обстеження дітей, а саме:
- проводити антропометричні вимірювання дітей та робити висновок про фізичний розвиток дитини;
  - оцінювати нервово-психічний розвиток дитини;
  - проводити клінічне обстеження різних органів та систем;
  - визначати необхідний перелік інструментальних, лабораторних методів дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей та аналізувати результати дослідження;
  - інтерпретувати результати обстежень;
  - встановлювати попередній та клінічний діагноз на підставі клінічних даних та результатів лабораторних та інструментальних досліджень;
  - виділяти провідний клінічний симптом або синдром та встановлювати найбільш вірогідний або синдромальний діагноз захворювання;
  - здійснювати диференціальну діагностику захворювань.
5. Проводити початкову реанімацію новонародженого.
6. Демонструвати вміння призначити харчування новонародженому та дітям із соматичною патологією.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 8 кредитів ЄКТС 240 годин.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Конкретні цілі:

- Визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей.
- Визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях органів дихання у дітей.
- Демонструвати вміння ведення медичної документації хворих дітей з патологією органів дихання.
- Планувати обстеження хворої дитини та інтерпретувати отримані результати при найбільш поширених захворюваннях органів дихання.
- Проводити диференційну діагностику та ставити клінічний діагноз при найбільш поширених захворюваннях органів дихання.

– Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при невідкладних станах, зумовлених захворюваннями органів дихання у дітей.

Тема 1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 у дітей. Сучасні аспекти лікування.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при різних клінічних варіантах та ускладненнях перебігу пневмонії у дітей. Проблеми гострої респіраторної хвороба COVID-19 у дітей на сучасному етапі. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах пневмонії.

Диференційна діагностика пневмонії, бронхіту та бронхіоліту у дітей. Встановлення діагнозу. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії. Профілактика.

Тема 2. Ускладнення пневмонії. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.

Легеневі та позалегеневі ускладнення пневмоній у дітей. Основні клінічні симптоми ускладнень. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при ускладненнях (плеврит, абсцес, піоторакс, пневмоторакс). Диференційна діагностика ускладнень пневмоній у дітей. Встановлення попереднього та клінічного діагнозів. Тактика ведення хворого із пневмонією з ускладненнями. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності залежно від причини виникнення та ступеня тяжкості. Профілактика ускладнень пневмоній у дітей.

Тема 3. Сучасні аспекти антибіотикотерапії у дітей

Лікувальні можливості антибіотикотерапії. Групи антибактеріальних препаратів. Типи дії антибіотиків. Фармакокінетика, фармакодинаміка. Показання та протипоказання з врахування віку дитини та супутньої патології.

Тема 4. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Підходи до лікування синдрому бронхіальної обструкції у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при бронхіальній астмі, бронхіоліті і гострому обструктивному бронхіті у дітей. Особливості перебігу бронхіальної астми у дітей залежно від ступеню тяжкості та рівня контролю. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при бронхіальній астмі, бронхіоліті і гострому обструктивному бронхіті та їх ускладненнях. Диференційна діагностика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку. Встановлення діагнозу. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу бронхообструктивного синдрому та його ускладненнях у дітей. Надання невідкладної допомоги при приступі ядухи та важкому приступі астми. Профілактика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку.

Тема 5. Диференційна діагностика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, спадкових та вроджених захворюваннях бронхолегеневої системи (муковісцидозі, ідіопатичному гемосидерозі легень, первинній циліарній дискінезії, синдромі Вільмса-Кемпбелла, бронхомалаяції, аплазії і гіпоплазії легень, дефіциті α_1 -антитрипсину, бронхолегеневій дисплазії, секвестрації легень) у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень. Диференційна діагностика. Тактика ведення хворого при спадкових, природжених та хронічних захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях у дітей. Профілактика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

Тема 6. Рентгенологічні синдроми захворювань легень у дітей.

Можливості рентгенологічного обстеження органів дихання у дітей. Диференціальна діагностика вичавлених рентгенологічних змін.

Тема 7. Диференційна діагностика і лікування захворювань легень у новонароджених. Особливості дихальної підтримки у новонароджених.

Епідеміологія. Оцінювання типу і важкості дихальних розладів. Диференційна діагностика. Основні ускладнення. Сучасні підходи до лікування. Акушерська профілактика. Сучасні рекомендації щодо дихальної підтримки новонароджених та методи її проведення.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу, системних захворюваннях сполучної тканини у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Конкретні цілі:

– Визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань системи кровообігу та системних захворюваннях сполучної тканини у дітей.

– Визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях системи кровообігу та системних захворюваннях сполучної тканини у дітей.

– Демонструвати вміння ведення медичної документації хворих дітей з патологією системи кровообігу та системних захворюваннях сполучної тканини.

– Планувати обстеження хворої дитини та інтерпретувати отримані результати при найбільш поширених захворюваннях системи кровообігу та системних захворюваннях сполучної тканини.

– Проводити диференційну діагностику та ставити клінічний діагноз при найбільш поширених захворюваннях системи кровообігу та системних захворюваннях сполучної тканини.

– Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при невідкладних станах, зумовлених захворюваннями системи кровообігу у дітей та системних захворюваннях сполучної тканини

Тема 8. Диференційна діагностика запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.

Диференційна діагностика запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення міокардиту, ендокардиту, перикардиту, кардіоміопатій, вроджених та набутих вад серця у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при цих патологіях. Клінічні прояви серцевої недостатності у дітей різних вікових груп.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді. Особливості ЕКГ, покази до Холтер-КГ. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої аритмії та повної атріо-вентрикулярної блокади.

Тема 9. Диференційні підходи до лікування запальних та незапальних захворювань серця, порушень серцевого ритму та провідності, хронічної серцевої недостатності у дітей.

Тактика ведення хворого при міокардиті, ендокардиті, перикардиті, кардіоміопатіях, вроджених та набутих вадах серця у дітей. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей. Лікування та профілактика хронічної серцевої недостатності. Тактика ведення хворого при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді у дітей. Надання невідкладної допомоги при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.

Тема 10. Критичні природжені вади серця – діагностика і тактика ведення пацієнтів

Сучасні можливості пренатальної та ранньої постнатальної діагностики критичних вад серця. Шляхи корекції, прогноз.

Тема 11. Серцева недостатність у дітей. Лікарські засоби, що застосовуються в дитячій кардіології

Причини розвитку серцевої недостатності у дітей. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності. Лікування та профілактика хронічної серцевої недостатності. Групи медикаментів, які застосовують у дитячій кардіології.

Тема 12. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при ювенільному ідіопатичному артриті, системному червоному вовчаку, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, хворобі Кавасакі, вузликковому поліартеріїті та інших системних васкулітах у дітей. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини у дітей. Диференційна діагностика артритів у дітей. Тактика ведення хворих при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей.

Тема 13. Хвороба Кавасакі: причини, симптоми, діагностика та лікування

Диференційна діагностика хвороби та синдрому Кавасакі на сучасному етапі. Діагностичний пошук, лікування, прогноз.

Тема 14. Диференціальна діагностика артеріальної гіпертензії у дітей. Метаболічний синдром.

Синдром артеріальної гіпертензії, клінічні прояви, причини. Первинна та вторинна артеріальна гіпертензія. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромі артеріальної гіпертензії. Встановлення клінічного діагнозу. Диференціальний діагноз з метаболічним синдромом. Тактика ведення хворого при артеріальній гіпертензії та метаболічному синдромі. Профілактика. Невідкладна допомога при симпато-адреналовій (панічній атаці) та гіпертонічному кризах.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 3.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Конкретні цілі:

– Визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань системи травлення у дітей.

– Визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях системи травлення у дітей.

- Демонструвати вміння ведення медичної документації хворих дітей з патологією системи травлення.
- Планувати обстеження хворої дитини та інтерпретувати отримані результати при найбільш поширених захворюваннях системи травлення.
- Проводити диференційну діагностику та ставити клінічний діагноз при найбільш поширених захворюваннях системи травлення.
- Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при невідкладних станах, зумовлених захворюваннями системи травлення у дітей.

Тема 15. Початкова допомога новонародженим з природженими аномаліями розвитку, які потребують оперативного втручання.

Особливості діагностичного пошуку та диференціальної діагностики вад розвитку новонародженої дитини. Можливості пренатальної діагностики та ранньої оперативної корекції.

Тема 16. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань верхніх відділів травного каналу у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при функціональних та органічних захворюваннях шлунка дітей (функціональній диспепсії, рефлюксній хворобі, гастритах, виразковій хворобі шлунка). Клініко - інструментальні дослідження та диференціальна діагностика диспептичного, абдомінального больового синдромів у дітей. Клінічні варіанти перебігу. Тактика ведення дітей при функціональних та органічних захворюваннях шлунка. Діагностика ускладненого перебігу виразкової хвороби шлунка у дітей, тактика лікаря загальної практики, надання невідкладної допомоги. Профілактика функціональних та органічних захворювань шлунка у дітей.

Тема 17. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань кишок у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при функціональних та органічних захворюваннях кишок у дітей (функціональному закрепі, рефлюксній хворобі, синдромі подразнених кишок, дисахаридазній недостатності, ексудативній ентеропатії, целиакії, муковісцидозі, хворобі Крона, неспецифічному виразковому коліті). Клініко - інструментальні дослідження та диференціальна діагностика. Клінічні варіанти перебігу захворювань кишок. Тактика ведення дітей при функціональних та органічних захворюваннях кишок. Профілактика.

Тема 18. Диференційна діагностика синдрому мальабсорбції у дітей.

Синдром мальабсорбції, клінічні прояви, причини. Сучасні підходи до діагностики синдрому мальабсорбції, тактики лікування. Мультидисциплінарний підхід.

Тема 19. Гельмінтози у дітей.

Проблема гельмінтозів у дітей та сучасному етапі. Поширеність, поліморфізмом клінічних проявів. Сучасні можливості діагностики. Тактика ведення.

Тема 20. Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей. Синдром портальної гіпертензії. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при біліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі, гострому та хронічному панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей. Клінічні варіанти перебігу. Дані лабораторних та інструментальних досліджень. Диференційна діагностика. Тактика ведення. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності та ускладненнях синдрому портальної гіпертензії.

Тема 21. Діагностика, диференційна діагностика та профілактика гепатитів у дітей.

Мультидисциплінарний підхід у діагностиці, лікуванні та профілактиці гепатитів у дітей.

Тема 22. Диференційна діагностика синдрому абдомінального болю у дітей. Шлункові кровотечі.

Диференціальна діагностика, абдомінального больового синдрому. Діагностика ускладненого перебігу виразкової хвороби шлунка у дітей, тактика лікаря загальної практики, надання невідкладної допомоги при шлункових кровотечах у дітей.

Тема 23. Харчова та медикаментозна алергії у дітей.

Провідні клінічні симптоми харчової та медикаментозної алергії у дітей. Діагностичний алгоритм: лабораторні, інструментальні методи обстеження, консультації вузьких спеціалістів. Тактика ведення дітей із харчовою та медикаментозною алергією. Надання невідкладної допомоги при кропив'янці, анафілактичному шоці тощо.

Тема 24. Індукція оральної толерантності у дітей різних вікових груп.

Індукція оральної толерантності новий і перспективний терапевтичний підхід у лікуванні постійно персистуючої алергії.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 4.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Конкретні цілі:

–Визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей.

- Визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях сечової системи у дітей.
- Демонструвати вміння ведення медичної документації хворих дітей з патологією сечової системи.
- Планувати обстеження хворої дитини та інтерпретувати отримані результати при найбільш поширених захворюваннях сечової системи.
- Проводити диференційну діагностику та ставити клінічний діагноз при найбільш поширених захворюваннях сечової системи у дітей.
- Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при невідкладних станах, зумовлених захворюваннями сечової системи у дітей.

Тема 25. Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи (інфекції сечової системи, уретриті, циститі, пієлонефриті). Клінічні варіанти перебігу та ускладнення інфекційно-запальних захворювань сечової системи. Дані лабораторних та інструментальних досліджень. Диференційна діагностика. Тактика ведення хворої дитини при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи та їх ускладненнях. Профілактика уретриту, циститу, пієлонефриту.

Тема 26. Диференційна діагностика вроджених та спадкових захворювань сечової системи у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при дизметаболических нефропатіях, спадкових тубулопатіях (фосфат-діабеті, синдромі Дебре-де Тоні-Фанконі, нирковому нецукровому діабеті, нирковому тубулярному ацидозі) у дітей. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення дизметаболических нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при дизметаболических нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей. Диференційна діагностика спадкових тубулопатій у дітей. Тактика ведення. Прогноз.

Тема 27. Диференційна діагностика гломерулонефритів у дітей. Диференційні підходи до лікування гломерулонефритів у дітей.

Клініко-морфологічні варіанти первинних гломерулонефритів у дітей. Диференціальна діагностика гострого постстрептококового гломерулонефриту зі спадковим нефритом Альпорта, швидко прогресуючим гломерулонефритом, хворобою Берже тощо. Клінічні варіанти перебігу хронічного гломерулонефриту у дітей. Покази до біопсії нирок у дітей. Тактика ведення хворої дитини при гострому та хронічному гломерулонефриті. Тактика лікування гострих та хронічних гломерулонефритів у дітей. Динамічне спостереження. Профілактика розвитку хронічних захворювань нирок.

Тема 28. Гостра та хронічна ниркова недостатність. Тактика ведення. Невідкладна допомога.

Гостре пошкодження нирок (гостра ниркова недостатність) у дітей: етіологія, патогенез, клініко-лабораторні симптоми, диференціальна діагностика, екстрена допомога, тактика ведення хворих дітей. Хронічна ниркова недостатність. Тактика ведення. Профілактика прогресування ХНН.

Тема 29. Методи дослідження в дитячій нефрології. Рентгенологічні синдроми захворювань органів сечовидільної системи у дітей

Особливості обстеження сечової системи у дітей. Сучасні методи візуалізації.

Тема 30. Стани, що супроводжуються гематурією та протеїнурією у дітей. Нирковозамісна терапія у дітей.

Диференціальний діагноз гематуричного синдрому у дітей. Нефротичний синдром у дітей: диференціальна діагностика, ускладнення. Діагностичний пошук. Тактика ведення пацієнтів.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 5.

Диспансерний нагляд за здоровими та хворими дітьми в умовах поліклініки. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Конкретні цілі:

- Визначати різні клінічні варіанти та ускладнення при диспансерному нагляді за здоровими та хворими дітьми в поліклініці.
- Визначати тактику ведення дітей при диспансерному нагляді за здоровими та хворими дітьми в поліклініці.
- Демонструвати вміння ведення педіатричної медичної документації в поліклініці.
- Планувати обстеження дітей та інтерпретувати отримані результати при диспансерному нагляді за здоровими та хворими дітьми в поліклініці.
- Проводити диференційну діагностику та ставити попередній клінічний діагноз дітям, які знаходяться на диспансерному нагляді в поліклініці.
- Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу дітям, які знаходяться на диспансерному нагляді в поліклініці

Тема 31. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей

Патологічні стани, які супроводжуються лімфопроліферативним синдромом в педіатричній практиці. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при лімфопроліферативному синдромі. Диференціальна

діагностика при лімфопроліферативному синдромі. Тактика ведення дитини при лімфопроліферативним синдромом.

Тема 32. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя в поліклініці. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку.

Порядок проведення обов'язкових профілактичних оглядів дитини віком до трьох років. Рациональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років. Оцінка фізичного та психо-моторного розвитку дитини до трьох років. Тактика лікаря загальної практики при порушенні фізичного та нервово-психічного розвитку дітей перших трьох років життя. Принципи ефективного консультування. Диференційна діагностика та профілактика найбільш поширених дефіцитних станів (рахіт, залізодефіцитна анемія) у дітей раннього віку. Профілактичні щеплення дітей до трьох років.

Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при кашлі, ускладненому диханні, діарей, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції у дітей від 2-х місяців до 5 років. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження у дітей у віці до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією.

Тема 33. Харчування дітей перших 3-ох років життя: надходження вітамінів та макро- та мікронутрієнтів з харчовими продуктами.

Рациональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років. Провідні клінічні симптоми та синдроми при порушеннях харчування. Дані лабораторних та інструментальних досліджень. Клінічні варіанти перебігу. Тактика ведення дітей із порушенням надходження вітамінів та макро- та мікронутрієнтів. Профілактика.

Тема 27. Переливання компонентів крові педіатричним хворим. Трансплантація кісткового мозку та стовбурових клітин.

Оцінка важкості пацієнта, визначення показань до переливання компонентів крові в педіатричній практиці. Патологічні стани, при яких ефективним методом лікування є трансплантація кісткового мозку та стовбурових клітин.

Тема 35. Диференційна діагностика і профілактика найбільш поширених ендокринних захворювань у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми найпоширеніших захворювань ендокринної системи у дітей. Діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.

Тема 36. Реанімаційна допомога новонародженій дитині.

Покази до проведення реанімаційних заходів. Основні принципи реанімації. Початкові та наступні кроки проведення реанімації.

Тема 37. Асфіксія новонароджених і перинатальні ураження ЦНС: профілактика, диференційна діагностика і принципи лікування.

Диференціальна діагностика асфіксії та перинатальних уражень ЦНС у новонароджених. Діагностичний алгоритм. Принципи лікування. Лікувальна тактика.

Тема 38. Бактеріальні захворювання у новонароджених.

Провідні клінічні симптоми та синдроми бактеріальних інфекцій новонароджених. Дані лабораторних та інструментальних обстежень. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення. Диференціальний діагноз. Профілактика.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практич. заняття	СРС
Змістовий розділ 1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.			
Тема 1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 у дітей. Сучасні аспекти лікування.		6	3
Тема 2. Ускладнення пневмоній. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.		6	3
Тема 3. Сучасні аспекти антибіотикотерапії у дітей			3
Тема 4. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Підходи до лікування синдрому бронхіальної обструкції у дітей.		6	3
Тема 5. Диференційна діагностика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.		6	3
Тема 6. Рентгенологічні синдроми захворювань легень у дітей.			3

Тема 7. Диференційна діагностика і лікування захворювань легень у новонароджених Особливості дихальної підтримки у новонароджених.			3
Змістовий розділ 2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.			
Тема 8. Диференційна діагностика запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей		6	3
Тема 9. Диференційні підходи до лікування запальних та незапальних захворювань серця, порушень серцевого ритму та провідності, хронічної серцевої недостатності у дітей		6	3
Тема 10. Критичні природжені вади серця – діагностика і тактика ведення пацієнтів			3
Тема 11. Серцева недостатність у дітей. Лікарські засоби, що застосовуються в дитячій кардіології			3
Тема 12. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.		6	3
Тема 13. Хвороба Кавасакі: причини, симптоми, діагностика та лікування			3
Тема 14. Диференціальна діагностика артеріальної гіпертензії у дітей. Метаболічний синдром		6	3
Змістовий розділ 3. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.			
Тема 15. Початкова допомога новонародженим з природженими аномаліями розвитку, які потребують оперативного втручання		6	3
Тема 16. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань верхніх відділів травного каналу у дітей		6	3
Тема 17. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань кишок у дітей		6	3
Тема 18. Диференційна діагностика синдрому мальабсорбції у дітей.			3
Тема 19. Гельмінтози у дітей.			3
Тема 20. Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей. Синдром портальної гіпертензії. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності		6	3
Тема 21. Діагностика, диференційна діагностика та профілактика гепатитів у дітей			3
Тема 22. Диференційна діагностика синдрому абдомінального болю у дітей. Шлункові кровотечі.		6	3
Тема 23. Харчова та медикаментозна алергії у дітей.		6	3
Тема 24. Індукція оральної толерантності у дітей різних вікових груп			3
Змістовий розділ 4. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.			
Тема 25. Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей.		6	3
Тема 26. Диференційна діагностика вроджених та спадкових захворювань сечової системи у дітей		6	3
Тема 27. Диференційна діагностика гломерулонефритів у дітей. Диференційні підходи до лікування гломерулонефритів у дітей.		6	3
Тема 28. Гостра та хронічна ниркова недостатності. Тактика ведення. Невідкладна допомога.		6	3
Тема 29. Методи дослідження в дитячій нефрології. Рентгенологічні синдроми захворювань органів сечовидільної системи у дітей			3
Тема 30. Стани, що супроводжуються гематурією та протеїнурією у дітей. Нирковозамісна терапія у дітей			3
Змістовий розділ 5. Диспансерний нагляд за здоровими та хворими дітьми в умовах поліклініки. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.			
Тема 31. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей		6	3

Тема 32. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя в поліклініці Інтегроване ведення хвороб дитячого віку.		6	3
Тема 33. Харчування дітей перших 3-ох років життя: надходження вітамінів та макро- та мікронутрієнтів з харчовими продуктами			3
Тема 34. Переливання компонентів крові педіатричним хворим. Трансплантація кісткового мозку та стовбурових клітин			3
Тема 35. Диференційна діагностика і профілактика найбільш поширених ендокринних захворювань у дітей			3
Тема 36. Реанімаційна допомога новонародженим дітям		6	3
Тема 37. Асфіксія новонароджених і перинатальні ураження ЦНС: профілактика, диференційна діагностика і принципи лікування			3
Тема 38. Бактеріальні захворювання у новонароджених			3
Підсумковий контроль		Залік	
Всього: кредитів ECTS – 8; годин – 240 з них:		126	114

СРС- самостійна робота студента

4. Тематичний план лекцій - навчальним планом лекції не передбачені (наказ №1010 від 16.03.2023)

5. Тематичний план практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	К-сть год
1	Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 у дітей. Сучасні аспекти лікування	6
2.	Ускладнення пневмоній. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей	6
3.	Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Лікування, невідкладна допомога у разі важкого нападу бронхіальної астми	6
4.	Диференційна діагностика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей	6
5.	Диференційна діагностика запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей	6
6	Диференційні підходи до лікування запальних та незапальних захворювань серця, порушень серцевого ритму та провідності, хронічної серцевої недостатності у дітей	6
7.	Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей	6
8.	Диференціальна діагностика артеріальної гіпертензії у дітей. Метаболічний синдром	6
9.	Початкова допомога новонародженим з природженими аномаліями розвитку, які потребують оперативного втручання	6
10.	Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань верхніх відділів травного каналу у дітей	6
11	Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань кишок у дітей	6
12	Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей. Синдром портальної гіпертензії. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності	6
13	Диференційна діагностика синдрому абдомінального болю у дітей. Шлункові кровотечі	6
14	Харчова та медикаментозна алергії у дітей	6
15	Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей	6
16	Диференційна діагностика вроджених та спадкових захворювань сечової системи у дітей	6
17	Диференційна діагностика гломерулонефритів у дітей. Диференційні підходи до лікування	6
18	Гостра та хронічна ниркова недостатності. Тактика ведення. Невідкладна допомога	6
19	Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей	6
20	Медичне спостереження дітей перших трьох років життя в поліклініці. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку	6
21	Реанімаційна допомога новонародженим дітям	6
	Всього	126

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	ТЕМА	К-ть год	Вид контролю
1	Сучасні аспекти антибіотикотерапії у дітей	3	Поточний

2	Бактеріальні захворювання у новонароджених	3	контроль на практичних заняттях
3	Рентгенологічні синдроми захворювань легень у дітей	3	
4	Критичні природжені вади серця – діагностика і тактика ведення пацієнтів	3	
5	Серцева недостатність у дітей. Лікарські засоби, що застосовуються в дитячій кардіології	3	
6	Хвороба Кавасаки: причини, симптоми, діагностика та лікування	3	
7	Диференційна діагностика і лікування захворювань легень у новонароджених Особливості дихальної підтримки у новонароджених.	3	
8	Диференційна діагностика синдрому мальабсорбції у дітей.	3	
9	Гельмінтози у дітей	3	
10	Діагностика, диференційна діагностика та профілактика гепатитів у дітей	3	
11	Індукція оральної толерантності у дітей різних вікових груп	3	
12	Методи дослідження в дитячій нефрології. Рентгенологічні синдроми захворювань органів сечовидільної системи у дітей	3	
13	Стани, що супроводжуються гематурією та протеїнурією у дітей. Нирковозамісна терапія у дітей	3	
14	Переливання компонентів крові педіатричним хворим. Трансплантація кісткового мозку та стовбурових клітин	3	
15	Диференційна діагностика і профілактика найбільш поширених ендокринних захворювань у дітей	3	
16	Харчування дітей перших 3-ох років життя: надходження вітамінів, макро- та мікронутрієнтів з харчовими продуктами	3	
17	Асфіксія новонароджених і перинатальні ураження ЦНС: профілактика, диференційна діагностика і принципи лікування	3	
18	Підготовка до практичних занять	63	
	Всього	114	

7. Індивідуальні завдання. Навчальним планом індивідуальні завдання не передбачені (наказ №1010 від 16.03.2023)

8. Методи навчання

Практичні заняття за методикою організації є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу, вдосконалення практичних вмінь та навичок з попередніх років навчання, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення складаних практичних завдань. Практичні заняття в основному проводяться в дитячих відділеннях клінічних баз кафедри.

- Кожне заняття розпочинається з тестового контролю з метою оцінки вихідного рівня знань і визначення ступеня готовності студентів до заняття. Викладач визначає мету заняття та створює позитивну пізнавальну мотивацію; відповідає на запитання студентів, які виникли під час СРС за темою заняття.
- Основний етап заняття полягає у практичній роботі студента біля ліжка хворого. Викладач із студентами здійснюють обхід хворих. Студенти оглядають хворих дітей, збирають анамнез, обстежують їх, виконують діагностичні маніпуляції тощо. Контроль основного етапу заняття проводиться шляхом оцінки виконання студентом практичних навичок, вміння розв'язувати нетипові ситуаційні завдання. Викладач обговорює і дає пояснення, підкреслює особливості перебігу захворювання у конкретної дитини, націлює на більш раціональне проведення тієї чи іншої методики обстеження тощо.
- На заключному етапі заняття для оцінки засвоєння студентом теми йому пропонується дати відповідь на ситуаційні задачі. Викладач підводить підсумки заняття, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.
- Під час освоєння дисципліни використовуються наступні навчальні технології, способи передачі та засвоєння знань, умінь та навичок:
  - клінічне практичне заняття
  - імітаційні технології
  - рольові навчальні ігри
  - кейс-методи
  - мультимедійні презентації
  - навчальні відеоматеріали.

9. Методи контролю

Методи та форми контролю та система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та інструкцій щодо системи оцінювання навчальної діяльності студентів при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу, затвердженій МОЗ України (лист МОЗ України № 08.01-47/10395 від 15.04.2014).

При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестування (письмове), структуровані письмові роботи, стандартизований за методикою виконання контроль практичних навичок, робота із стандартною медичною документацією.

- **Види контролю** – поточний
- **Форма підсумкового контролю** – залік
- **Критерії оцінювання** (поточний контроль, підсумковий контроль)

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

Форми проведення поточного контролю:

- Тестові завдання (з бази «Крок-2»)
- Оцінка практичних вмінь та навичок
- Складні ситуаційні задачі

10.1 Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за **4-ри бальною** (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретних цілей з кожної теми. Традиційні оцінки виставляються в журналі успішності студента під час практичних занять. Практичні заняття під час вивчення модуля “Педіатрія” є структурованими і передбачають комплексне оцінювання усіх видів навчальної діяльності (навчальних завдань), які студенти виконують під час практичного заняття:

- Студент відповідає на 10 тестів (тести за темою заняття, формат А).
- Відповідає на стандартизовані запитання, знання яких необхідні для розуміння поточної теми.
- Демонструє знання та вміння практичних навичок відповідно до теми практичного заняття
- Вирішує ситуаційну задачу за темою заняття

Критерії оцінки поточної навчальної діяльності.

Відмінно («5») – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А (з бази даних «Крок-2»).

Правильно, чітко, логічно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми.

Тісно пов'язує теорію з практикою та демонструє правильне виконання практичних навичок. Вільно читає результати аналізів, володіє методами обстеження хворого.

Проводить диференційну діагностику.

Вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнити матеріал.

Добре («4») - студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А (з бази даних «Крок-2»).

Правильно і по суті відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань, диференційну діагностику.

Вміє вирішувати легкі та середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками та прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно («3») - студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А (з бази даних «Крок-2»).

Неповно, за допомогою додаткових запитань, відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді та демонстрації практичних навичок робить помилки. Вирішує лише найлегші ситуаційні задачі. Володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно («2») - студент правильно відповів на 50% тестів формату А.

Не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Оцінювання самостійної роботи студентів по підготовці до аудиторних практичних занять здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю – залік

Полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним навчального плану з дисципліни «Педіатрія».

Методи контролю стандартизовані та включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

До підсумкового контролю допускаються студенти:

- які виконали всі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом на семестр відповідно до навчальної дисципліни;
- відвідали всі заняття, передбачені навчальним планом;
- відпрацювали пропущені заняття;
- набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну.

Для студентів, яку пропустили навчальні заняття заняття дозволяється із *дозволу декана* відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну в межах семестру.

Залік проводиться після закінчення вивчення дисципліни (на останньому занятті).

Залік виставляють викладачі, які проводили практичні та інші заняття в навчальній групі.

Залік отримують студенти, якщо середній бал з оцінок за поточну успішність впродовж семестру становить не менше «3» (120 балів за 200-бальною шкалою).

Запис вноситься у залікову книжку студента та заліково-екзаменаційну відомість.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.9	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.8	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.7	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.6	184
4.57	183
4.52	181
4.5	180
4.47	179

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45	178
4.42	177
4.4	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.3	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161
3.99	160
3.97	159
3.94	158

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.7	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.5	140
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.4	136

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.3	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.2	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.1	124
3.07	123
3.02	121
3	120
Менше 3	Недостатньо

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Наступні 10% студентів

Ранжування з присвоєння оцінок “A”, “B”, “C”, “D”, “E” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються зв однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінку FX, F (“2”) не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал “E”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та 4-ри бальна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студента перевіряються статистичними методами (коефіцієнт кореляції між ECTS та оцінкою за національною шкалою).

13. Методичне забезпечення

- Робоча програма дисципліни
- Тематичні плани практичних занять та самостійної роботи студентів
- Методичні вказівки до практичного заняття для студентів
- Методичні вказівки до практичного заняття для викладачів
- Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студента
- Тестові та контрольні завдання до практичних занять
- Ситуаційні задачі до практичних занять
- Перелік питань, які виносяться на підсумковий контроль

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Педіатрія: підручник для студ. вищих мед. навч. Закладів IV рівня акред./ За ред. проф. О.В.Тяжкої - Вінниця „Нова Книга”, 2018. – 1152 с.
2. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.
3. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. вид. : у 2 т. Т. 1 / К.Дж. Маркданте, Р.М. Клігман ; наук. ред. перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. - К. : ВСВ «Медицина», 2019. - XIV, 378 с
4. Харчування дітей перших років життя (0-23 місяців) : клінічна настанова /Катілов О.В., Ванзар А.В., Белоусова О.О.—Вінниця: Нова Книга, 2019.-64с.
5. Ендокринологія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / [П.М.Боднар, Ю.І.Комісаренко, Г.П.Михальчишин та ін.]. – 5-е видання, оновл. Та доповн. - Вінниця, Нова Книга, 2020 - 536 с.: іл.
6. Тронько М.Д. (ред), Большова О.В. (ред); Булдігіна Ю.В., Лучицький Е.В., Лучицький В.Є., Науменко В.Г., Пилипенко В.М., Самсон О.Я., Спринчук Н.А., Тронько К.М. Клінічна ендокринологія дитячого та підліткового віку. Навчальний посібник. Бібліотека «Здоров'я України», Київ, 2016. 704с.
7. Nelson textbook of Pediatrics 21st Edition by Robert M. Kliegman, Joseph W. St Geme III, et al. Philadelphia:

Допоміжна

1. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарівінтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях. : навчальний посібник. - Тернопіль : ТДМУ: Укрмедкнига, 2019. - 307 с
3. Ревматологія дитячого віку: Навчальний посібник/Т.В.Марушко, Ю.В.Марушко. – Київ, 2019 - 256 с.
4. *Ювенільний ідіопатичний артрит* / за ред. Я.Бойко. - 2-ге вид., допов. - Львів : Світ, 2019. - 223 с.
5. Дитяча пульмонологія: навчальний посібник/ О.Л. Цимбаліста, З.В. Вовк, Н.Я.Митник та ін..- 2-е видання. - Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. – 624с.
6. Нефрологія дитячого віку : навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.] ; за ред. Т. В. Стоєва. - Одеса : Політехперіодика, 2018. - 181 с. : табл., іл, фот.
7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22.10.2012 № 832 Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям хворим на ювенільний артрит.

15. Інформаційні ресурси

1. Навчальний електронний посібник. Вибрані питання практичних навичок з педіатрії (студенти – студентам). Няньковський С.Л., Беш Л.В., Мацюра О.І., Возняк А.В. 2016 <https://www.youtube.com/watch?v=K13bDKGhOA0>
2. https://emedicine.medscape.com/pediatrics_general
3. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/>
5. Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>
6. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
7. Українська Академія Педіатричних спеціальностей <https://www.uaps.org.ua/>
9. Американська академія педіатрів <https://www.aap.org/en-us/Pages/Default.aspx>
10. <http://www.generalpediatrics.com/>
11. American Diabetes Association Standards of Medical Care in Diabetes http://care.diabetesjournals.org/content/41/Supplement_1/S1
12. Навчальний електронний посібник. Особливості бронхоскопічних змін при різних патологіях: навчальний електронний посібник. Беш Л.В., Мацюра О.І. – 2017
Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=X5zluEvabUQ>
13. Навчальний електронний посібник. Відеобронхоскопія в педіатричній практиці. Беш Л.В., Мацюра О.І. – 2017
Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=panBXh2zC1Q>.

**Перелік питань які повинен засвоїти студент за час вивчення дисципліни «Педіатрія»
на 6 курсі**

1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії. Профілактика пневмонії та її ускладнень у дітей.
2. Диференційна діагностика ускладнень пневмонії (плеврит, абсцес, піоторакс, пневмоторакс) у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах ускладнень пневмонії у дітей.
3. Диференційна діагностика бронхіту і бронхіоліту у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу бронхіту у дітей. Профілактика бронхіту і бронхіоліту у дітей.
4. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості.
5. Диференційна діагностика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку. Встановлення попереднього діагнозу. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу бронхообструктивного синдрому та його ускладненнях у дітей.
6. Надання невідкладної допомоги при важкому нападі
7. Профілактика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку.
8. Диференційна діагностика хронічних, спадкових та вроджених захворювань бронхолегеневої системи (муковісцидоз, ідіоматичному гемосидерозі легень, первинній цилиарній дискінезії, синдром Вільмса-Кемпбелла, бронхомалією, аплазії і гіоплазії легень, дефіциті α_1 -антитрипсину, бронхолегеневій дисплазії, секвестрації легень) у дітей. Тактика ведення хворого при спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи та їх ускладненнях у дітей. Профілактика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
9. Диференційна діагностика запальних захворювань серця (міокардит, ендокардит, перикардит) у дітей. Тактика ведення хворої дитини при міокардиті, ендокардиті, перикардиті.
10. Диференційна діагностика кардіоміопатій у дітей. Тактика ведення хворої дитини при кардіоміопатії.
11. Диференційна діагностика вроджених та набутих вад серця у дітей. Тактика ведення дітей при вроджених та набутих вадах серця.
12. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності у дітей.
13. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту у дітей.
14. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої аритмії та повної атріовентрикулярної блокади. Тактика ведення хворого при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді у дітей. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.
15. Надання невідкладної допомоги при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, МАС-синдромі у дітей.
16. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини у дітей. Тактика ведення хворих при системних захворюваннях сполучної тканини у дітей. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей.
17. Диференційна діагностика системних васкулітів у дітей. Тактика ведення хворих при системних васкулітах у дітей.
18. Диференційна діагностика артритів у дітей. Тактика ведення хворих дітей. Профілактика реактивних артритів у дітей.
19. Диференційна діагностика функціональних (синдром циклічної блювоти, функціональної диспесії) та органічних (хронічного гастриту, хронічного гастро-дуоденіту, виразкової хвороби шлунку і дванадцятипалої кишки) захворювань верхнього відділу травного тракту у

дітей. Тактика ведення дітей при функціональних та органічних захворюваннях верхнього відділу травного тракту у дітей. Профілактика виразкової хвороби та її ускладнень. Надання невідкладної допомоги при ускладненому перебігу виразкової хвороби у дітей.

20. Диференційна діагностика функціональних (абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепу) та органічних (неспецифічний виразковий коліт) захворювань кишківника у дітей. Тактика ведення дітей при функціональних та органічних захворюваннях кишківника.

21. Диференційна діагностика первинного (дисахарідазна недостатність, ексудативна ентеропатія, целиакия, муковісцидоз) та вторинного (хронічний ентерит, ентероколіт) порушення кишкового всмоктування у дітей. Тактика ведення дітей при первинному та вторинному синдромі порушення кишкового всмоктування.

22. Диференційна діагностика біліарних дискінезій, гострого та хронічного холециститу у дітей. Тактика ведення хворих дітей при міліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі. Профілактика біліарних дискінезій, гострого та хронічного холециститу у дітей.

23. Диференційна діагностика гострого та хронічного панкреатиту у дітей. Тактика ведення хворих дітей при гострому та хронічному панкреатиті. Профілактика гострого та хронічного панкреатиту у дітей.

24. Диференційна діагностика хронічного гепатиту у дітей. Тактика ведення хворого при хронічному гепатиті у дітей. Профілактика хронічного гепатиту та портальної гіпертензії у дітей.

25. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності та ускладненнях синдрому портальної гіпертензії.

26. Диференційна діагностика найбільш поширених інфекційно-запальних захворювань сечової системи (інфекції сечової системи, уретрит, цистит, пієлонефрит). Тактика ведення хворої дитини при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи та їх ускладненнях. Профілактика уретриту, циститу, пієлонефриту.

27. Диференційна діагностика спадкових тубулопатій (фосфат-діабет, синдром Дебре-де Тоні-Фанконі, нирковий нецукровий діабет, нирковий тубулярний ацидоз) у дітей. Тактика ведення хворої дитини при спадкових тубулопатіях.

28. Диференційна діагностика дизметаболических нефропатій у дітей. Тактика ведення хворої дитини при дизметаболических нефропатіях.

29. Принцип лікування хронічної ниркової недостатності у дітей.

30. Невідкладна допомога при гострій затримці сечі.

31. Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту, інтерстиціального та спадкового нефриту у дітей. Тактика ведення хворої дитини при гострому та хронічному гломерулонефриті.

32. Надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей.

33. Диференційна діагностика цукрового діабету у дітей. Тактика ведення хворої дитини при цукровому діабеті та його ускладненнях. Профілактика ускладнень. Невідкладна допомога при коматозних станах.

34. Диференційна діагностика захворювань щитовидної залози у дітей. Тактика ведення дітей при захворюваннях щитовидної залози. Тактика ведення хворої дитини. Профілактика захворювань щитовидної залози у дітей.

35. Диференційна діагностика захворювань надниркової залози у дітей. Тактика ведення дітей при захворюваннях надниркової залози. Профілактика захворювань надниркової залози у дітей.

36. Диференційна діагностика порушень росту і статевого розвитку у дітей. Тактика ведення хворої дитини. Профілактика порушень росту і статевого розвитку у дітей.

37. Диференційна діагностика ожиріння у дітей. Тактика ведення хворої дитини. Профілактика ожиріння у дітей.

38. Диференційна діагностика анемії у дітей. Тактика ведення хворої дитини. Профілактика анемії у дітей. Невідкладна допомога при гемолітичній кризі.

39. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у дітей. Тактика ведення хворої дитини. Профілактика геморагічного синдрому у дітей. Невідкладна допомога при гострій кровотечі.
40. Диференційна діагностика лейкозів у дітей. Тактика ведення хворої дитини. Профілактика лейкозів у дітей.
41. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей. . Тактика ведення дитини лімфопроліферативному синдромі. Профілактика лімфогранулематозу, лімфом у дітей.
42. Диференційна діагностика перинатальних гіпоксичних ушкоджень нервової системи у новонароджених дітей. Тактика ведення новонародженої дитини з асфіксією та перинатальних гіпоксичним ураження нервової системи. Етапи реанімації за системою АВС. Профілактика перинатальних гіпоксичних ушкоджень нервової системи у новонароджених дітей.
43. Диференційна діагностика геморагічних розладів у новонароджених дітей. Тактика ведення новонародженої дитини с синдромом. Профілактика геморагічних розладів у новонароджених дітей.
44. Диференційна діагностика респіраторного дистрес синдрому у новонароджених дітей. Тактика ведення новонародженої дитини з респіраторним дистрес синдрому. Профілактика респіраторного дистрес синдрому у новонароджених дітей. Невідкладна допомога.
45. Диференційна діагностика жовтяниць у новонароджених дітей. Тактика ведення новонародженої дитини з жовтяницею. Профілактика жовтяниць у новонароджених дітей. Невідкладна допомога при гемолітичній хвороби новонародженого.
46. Диференційна діагностика гнійно-запальних захворювань шкіри, підшкірної клітковини та сепсису у новонароджених дітей. Тактика ведення новонародженої дитини з гнійно-запальними захворюваннями шкіри, підшкірної клітковини та сепсисом. Профілактика гнійно-запальних захворювань шкіри, підшкірної клітковини та сепсису у новонароджених дітей.
47. Диференційна діагностика внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених дітей. Тактика ведення новонародженої дитини з внутрішньоутробною інфекцією. Профілактика внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених дітей.
48. Недоношені у новонароджені та діти з низькою масою тіла при народженні. Тактика ведення. Профілактика недоношеності.
49. Порядок проведення обов'язкових профілактичних оглядів дитини віком до трьох років. Оцінка фізичного та психомоторного розвитку дитини до трьох років.
50. Рациональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років. Принципи ефективного консультування.
51. Тактика лікаря загальної практики при порушенні фізичного та нервово – психічного розвитку дітей перших трьох років життя.
52. Диференційна діагностика та профілактика найбільш поширених дефіцитних станів (рахіт, залізодефіцитна анемія) у дітей раннього віку.
53. Профілактичні щеплення дітей до трьох років.
54. Тактика ведення новонароджених з проявами жовтяниці на дільниці.
55. Тактика ведення дітей з перинатальними ураженнями ЦНС в умовах поліклініки.
56. Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини.
57. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекцій у дітей від 2-х місяців до 5 років.
58. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження у дітей у віці до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією.
59. Порядок та терміни проведення обов'язкових профілактичних медичних огляді дітей підліткового віку.
60. Оцінка фізичного розвитку та статевого дозрівання дітей підліткового віку. Профілактика ожиріння у підлітків. Медичне та психологічне консультування.

61. Клінічні варіанти вегетативних дисфункція у дітей. Тактика лікаря загальної практики при вегетативних дисфункція та артеріальній гіпертензії у дітей. Профілактика вегетативних дисфункція та артеріальної гіпертензії у дітей.
62. Диференційна діагностика первинної та вторинної артеріальної гіпертензії у дітей підліткового віку. Тактика ведення хворого на артеріальну гіпертензію на дільниці.
63. Надання невідкладної допомоги при вегетативних кризах, гіпертензивній кризі.
64. Тактика ведення хворих з захворюванням органів дихання на дільниці.
65. Тактика ведення хворих з захворюваннями органів травлення на дільниці.
66. Тактика ведення хворих з захворюваннями органів сечової системи на дільниці.
67. Тактика ведення хворих з захворюваннями органів кровообігу на дільниці.
68. Тактика ведення хворих з захворюваннями кровотворної системи на дільниці.
69. Тактика ведення хворих з захворюваннями ендокринної системи на дільниці.

Перелік практичних навичок, засвоєння яких передбачається програмою

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

- Аналіз плевральної рідини
- Аналіз синовіальної рідини
- Аналіз сечі за Зимницьким
- Аналіз сечі за Нечипоренком
- Активність альфа-амілази у крові та сечі, фекальна еластаза 1
- Протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн
- Глюкоза крові, глікозильований гемоглобін,
- Пероральний тест толерантності до глюкози
- Ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції
- Гормони крові
- Феритин, залізо та мідь сироватки крові
- Креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації
- Електроліти крові
- Амінотрансферази крові
- Загальний білірубін крові та його фракції
- Коагулограма
- Сечова кислота крові
- Лужна фосфатаза крові
- Дослідження функції зовнішнього дихання
- Стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях)
- Ендоскопічне дослідження бронхів
- Ендоскопічне дослідження травного тракту
- Ехокардіографія та доплерографія
- Загальний аналіз калу
- Загальний аналіз крові
- Загальний аналіз сечі
- Цукор і ацетон в сечі
- Загальний аналіз спинномозкової рідини
- Загальний аналіз стернального пунктату
- Загальний аналіз харкотиння
- Загальний імунологічний профіль крові
- Серологічні реакції при інфекційних хворобах
- Експрес-тести на вірусні захворювання
- Ампліфікаційні методи при інфекційних хворобах (плр, ллр)
- Серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях

- Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
- Методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози
- Методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини
- Методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
- Методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи
- Методи інструментальної візуалізації черепа, хребта, спинного мозку, кісток та суглобів
- Туберкуліодіагностика
- Багатомоментне фракційне дослідження жовчі та рН-метрія шлунку та стравоходу

II. Медичні маніпуляції

- Виконувати непрямий масаж серця
- Виконувати штучне дихання
- Проводити дефібриляцію за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера
- Проводити реєстрацію стандартної ЕКГ в 12 відведеннях
- Встановлювати назогастральний та орогастральний зонд
- Проводити введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне)
- Забезпечувати периферичний венозний доступ
- Вимірювати артеріальний тиск
- Відновлювати прохідність дихальних шляхів
- Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
- Визначати групи крові, резус-належність
- Переливати компоненти крові й кровозамінники
- Проводити забір мазків на бактеріоскопічне, бактеріологічне, цитологічне дослідження
- Проводити пальпацію щитоподібної залози
- Проводити огляд й оцінювання зовнішніх статевих органів хлопчиків
- Оцінювати стан статевого розвитку дітей

III. Надання допомоги при невідкладних станах

- Асфіксія (у тому числі неонатальна)
- Гіпертензивний криз
- Гіпоглікемія
- Гостра дихальна недостатність
- Гостра затримка сечі
- Гостра надниркова недостатність
- Гостре пошкодження нирок
- Остра печінкова недостатність
- Гостра серцева недостатність
- Гостра кровотеча
- Раптова зупинка серця
- Колапс
- Ниркова коліка
- Жовчна коліка
- Гострі анафілактичні реакції
- Гострі порушення серцевого ритму
- Судомний синдром